

عکس: علی مصدقی / ایران

پرویز کرمی، سخنگوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در گفت و گو با «ایران» بیان کرد

درهای باز «خانه‌های خلاق» روی جوانان خلاق

حمیده امینی فرد
خبرنگار

به آخرین آماري که رصدخانه مهاجرت ایران اعلام کرده است، دقت کنید: «در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ تعداد دانشجویان ایرانی در خارج از کشور در تراز ۵۰ هزار دانشجویان ثابت مانده است. این در حالی است که سهم دانشجوی فرستنی ایران از کل بازار دانشجویان بین‌المللی در سال ۲۰۱۲ روندی کاهشی داشته و از حدود ۱.۳ درصد به حدود یک درصد در سال ۲۰۱۸ رسیده است. در میان گروه‌های مورد بررسی به ترتیب المپیادی‌ها با ۳۷.۲ درصد، مشمولین بنیاد با ۲۵.۵ درصد و رتبه‌های یک تا هزار آزمون سراسری با ۱۵.۴ درصد بیشترین درصد افراد مقیم خارج را به خود اختصاص داده‌اند و جالب اینکه در این میان، ۴.۴ درصد از المپیادی‌ها، ۳.۷ درصد از مشمولین تحت پوشش بنیاد و ۲.۶ درصد از رتبه‌های برتر کنکور که بیشتر از کشور خارج شده بودند، هم به ایران بازگشته‌اند. آن طور که پرویز کرمی سخنگوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری می‌گوید، هم اکنون ۳ هزار و ۵۰۰ نخبه ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به ایران برگشته‌اند و البته در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول به کار شده‌اند. برخلاف موج رسانه‌ای و تبلیغات گسترده‌ای که درباره مهاجرت نخبگان ایرانی در طول این سال‌ها انجام شده، اما ایران هیچ زمانی در رتبه زیر ۲۰ در بین کشورهای مهاجر فرست قرار نداشته است، هم اکنون تقریباً یک درصد از دانشجویان ایرانی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند که در مقایسه با میانگین بین‌المللی (۳ درصد) رقم پایینی است. در سال ۱۹۷۹ و پیش از انقلاب اسلامی، ایران اول رتبه اول را از نظر تعداد دانشجویان خارجی در آمریکا داشت، یعنی ۵۷ هزار نفر. در حالی که اکنون با حدود ۱۲ هزار دانشجوی آمریکا رتبه دوازدهم را دارد. ایجاد اشتغال بویژه در کسب و کارهای دانش بنیان یکی از مهم‌ترین ابزارهای انگیزشی برای بازگشت نخبگان محسوب می‌شود. گفت و گو ما با پرویز کرمی، سخنگوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری را درباره اقداماتی که تاکنون انجام شده و دستاوردهایی که در این حوزه به دست آمده را می‌خوانید:

اگر بخواهیم به سهم شرکت‌های دانش بنیان در تولید ناخالص ملی برسیم، چه عددی را اعلام می‌کنید؟ و آیا از نظر شما این سهم قابل توجه است؟

ببینید شرکت‌های دانش بنیان هم اکنون سهمی ۳ تا ۴ درصدی در تولید ناخالص ملی کشور دارند که سهم خوبی است. پیش‌بینی هم می‌کنیم که در آینده با رشد شرکت‌های خلاق سهم قابل توجهی از درآمد غیر نفتی کشور به شرکت‌های دانش بنیان و خلاق اختصاص می‌تواند بستر احیا و شکوفایی فرهنگ و هنر ایرانی و حمایت از هنرمندان خلاق و نوآور کشور را فراهم کند. براین اساس معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، دوراهبرد اساسی را در حمایت از زیست‌بوم فناوری و نوآوری در دستور کار قرار داده است که یکی از این اقدامات،

برای ورود به صنایع خلاق چه ویژگی‌هایی لازم است؟

بیشتر افراد جوان و دانش آموخته در حوزه‌های علوم انسانی، هنر و فرهنگی که تقریباً بیشتر از نیمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ما هستند، می‌توانند در حوزه فناوری‌های نرم و صنایع خلاق وارد شوند و توانمندی‌ها و نوآوری‌هایشان را داخل همین خانه‌های خلاق به اشتغال و ارزش افزوده تبدیل کنند.

با این توصیف باید پرسید چه تعداد خانه خلاق داریم؟

در حال حاضر نزدیک به هزار و ۵۰۰ شرکت خلاق و نوآوری راه‌اندازی شده است. حدود ۴۰ خانه خلاق الا مشغول فعالیت است و ۴۰ خانه هم در دست راه اندازی است که بزودی افتتاح می‌شود.

شاید شنیدن اسم خانه‌های «خلاق و نوآوری» کمی برای مردم ناشناخته باشد، این خانه‌ها دقیقاً چه هدفی راه‌اندازی شده است؟

در واقع خانه‌های خلاق و نوآوری برای ایجاد زیست‌بومی با هدف معرفی شرکت‌های خلاق و دستاوردهای حوزه صنایع نرم و فرهنگی ایجاد شده و حمایت از ایجاد و گسترش زیرساخت‌های توسعه‌دهنده فناوری‌های نرم، صنایع خلاق و فرهنگی، یکی از اصلی‌ترین برنامه‌هایی است که در حوزه گردشگری، فیلم، سینما، انیمیشن، چاپ، آموزش، یادگیری، اسباب بازی و گیم و... به شکل جدی از سوی ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق و برنامه توسعه زیست‌بوم شرکت‌های خلاق دنبال می‌شود.

در حال شرکت‌های دانش بنیان اشاره کردید، به‌ر حال حاضر چه تعداد شرکت در سراسر کشور فعالیت می‌کنند می‌توانید بگویید که چه سهمی از بازار فروش متعلق به آنهاست. چون یکی از مهم‌ترین بحث‌ها همین رسیدن به درآمدزایی است؟

در نتیجه قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان تعداد این شرکت‌ها هم اکنون به بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ شرکت رسیده و فروش سالانه

آنها نیز معادل ۲۵۰ هزار میلیارد تومان است و همان طور که گفتم سهم ۳ تا ۴ درصدی در تولید ناخالص ملی کشور دارند.

اشتغالزایی یکی از اهداف شرکت‌های دانش بنیان است. در این زمینه تاکنون چه میزان شغل ایجاد شده است؟

اگر بخواهم به مشاغلی که مستقیم ایجاد شده اشاره کنم، بیش از ۴۰۰ هزار شغل مستقیم می‌شود. اما همین تعداد زمینه‌ساز ایجاد هزاران شغل به صورت غیرمستقیم شده که تاوانسته علاوه بر رفع نیازهای راهبردی کشور، ارزش افزوده نیز خلق کند.

سهم صنایع خلاق در بازار ایران بین المللی دنیا چقدر است؟

جالب است که صنایع خلاق و محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم با قابلیت تولید ۷۰۰ میلیارد دلار ارزش اقتصادی و ایجاد حدود ۵۰ میلیون شغل در دنیا، روز به روز بیشتر مورد توجه کشورهای در حال توسعه

مانند ایران قرار می‌گیرد.

سهم ایران از این بازار چقدر است؟
در حال حاضر با شکل‌گیری زیست بوم فناوری و نوآوری توسعه زیرساخت‌ها، رشد منابع انسانی و ایجاد ساز و کارهای تأمین مالی، ایجاد کارخانه‌ها و مراکز نوآوری، شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌های خلاق، بستر بسیار مناسبی برای فعالیت بازیگران زیست‌بوم کارآفرینی و استارت‌آپی کشور فراهم شده است، به طوری که

تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

رادر منطقه دارد که این زیست‌بوم می‌تواند نقش بربرگی در گسترش نفوذ اقتصادی و فرهنگی ایران در منطقه ایجاد کند. تصویب سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم، توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی هم به نوعی نقطه اوج حمایت و فعالیت‌های ستاد توسعه فناوری‌های صنایع نرم و خلاق در توسعه‌بخشی به ظرفیت‌های قانونی زیست‌بوم صنایع نرم و خلاق محسوب می‌شود.

شاید نقطه عطف این مصاحبه به جذب نخبگانی برگردد که حالا بیشترین نگاه‌ها به سمت آنها معطوف است، در این چند سال نیز اخبار و دوغذغه‌ها بیشتر از آنکه بر جذب‌شان تمرکز کند، درباره مهاجرت‌شان بوده است. در این حوزه تا چه اندازه در جذب نخبگان مقیم و حتی غیرمقیم موفق بوده‌اید؟

در حوزه مهاجرت و جذب نخبگان ایرانی غیر مقیم برنامه‌ریزی‌های راهبردی صورت گرفته است. استعدادهای برتری یکی از محورهای اقتصاد جدید دانش بنیان به شمار می‌روند و بسیاری از کشورها در برنامه‌های توسعه خود، طرح‌هایی برای گردش نخبگان و استعدادهای داخلی و خارجی در نظر گرفته‌اند. شناسایی، جذب و ارتقای تعاملات با استعدادهای ایرانی غیرمقیم کشور، می‌تواند به ارتقای توانمندی‌ها در حوزه‌های علم، فناوری و نوآوری و ایجاد ارزش افزوده جدید اقتصادی کمک کند. با وجود بزرگنمایی‌ها و اتهام بی‌اساس فرار مغزها، ایران هیچ‌گاه در رتبه زیر ۲۰ در بین کشورهای مهاجر فرست قرار ندارد، تقریباً یک درصد از دانشجویان ایرانی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند که در مقایسه با میانگین بین‌المللی (۳ درصد) رقم پایینی است. در سال ۱۹۷۹ و پیش از انقلاب اسلامی، ایران رتبه اول را در نظر تعداد دانشجویان خارجی در آمریکا داشت، یعنی ۵۷ هزار نفر. در حالی که اکنون با حدود ۱۲ هزار دانشجوی آمریکا رتبه دوازدهم را دارد. با وجود این، ظرفیت استعدادهای برتر و نخبگان غیرمقیم از ظرفیت‌های مهم در توسعه اقتصاد دانش بنیان به شمار می‌آید که نباید از آن غافل شد.

براین اساس برنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی مقیم خارج کشور «برای بهره‌گیری از این ظرفیت در بنیاد ملی نخبگان طراحی شده است. استفاده از ظرفیت علمی و پژوهشی متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور در مراکز علمی، فناوری و صنعتی کشور، ارتقای سطح علمی و پژوهشی نیازهای تخصصی همکار، فراهم‌سازی شرایط مناسب برای توسعه فناوری‌های نوپوهر و پیشرفته در کشور، فراهم کردن شرایط انتقال مهارت‌ها، تکنیک‌ها، روش‌ها و قابلیت‌های خدماتی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.

تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

در حوزه زیست فناوری و سلول‌های بنیادی نوین از سوی متخصصین ایرانی خارج از کشور به داخل و کمک به تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های فناوری پیشرفته از جمله این اهداف است.
تا چه اندازه در برگشت آنها موفق بوده‌اید؟
تا الان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از نخبگان ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور بازگشته‌اند که عمدتاً هم در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول فعالیت هستند.

شرکت‌های دانش بنیان هم اکنون سهمی ۳ تا ۴ درصدی در تولید ناخالص ملی کشور دارند که سهم خوبی است پیش‌بینی می‌کنیم که در در آینده با رشد شرکت‌های خلاق سهم قابل توجهی از درآمد غیر نفتی کشور به شرکت‌های دانش بنیان و خلاق اختصاص یابد چرا که معتقدیم توسعه شرکت‌های خلاق می‌تواند بستر احیا و شکوفایی فرهنگ و هنر ایرانی و حمایت از هنرمندان خلاق و نوآور کشور را فراهم کند

حمیده امینی فرد
خبرنگار

به آخرین آماري که رصدخانه مهاجرت ایران اعلام کرده است، دقت کنید: «در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ تعداد دانشجویان ایرانی در خارج از کشور در تراز ۵۰ هزار دانشجویان ثابت مانده است. این در حالی است که سهم دانشجوی فرستنی ایران از کل بازار دانشجویان بین‌المللی در سال ۲۰۱۲ روندی کاهشی داشته و از حدود ۱.۳ درصد به حدود یک درصد در سال ۲۰۱۸ رسیده است. در میان گروه‌های مورد بررسی به ترتیب المپیادی‌ها با ۳۷.۲ درصد، مشمولین بنیاد با ۲۵.۵ درصد و رتبه‌های یک تا هزار آزمون سراسری با ۱۵.۴ درصد بیشترین درصد افراد مقیم خارج را به خود اختصاص داده‌اند و جالب اینکه در این میان، ۴.۴ درصد از المپیادی‌ها، ۳.۷ درصد از مشمولین تحت پوشش بنیاد و ۲.۶ درصد از رتبه‌های برتر کنکور که بیشتر از کشور خارج شده بودند، هم به ایران بازگشته‌اند. آن طور که پرویز کرمی سخنگوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری می‌گوید، هم اکنون ۳ هزار و ۵۰۰ نخبه ایرانی از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به ایران برگشته‌اند و البته در کسب و کارهای دانش بنیان و خلاق مشغول به کار شده‌اند. برخلاف موج رسانه‌ای و تبلیغات گسترده‌ای که درباره مهاجرت نخبگان ایرانی در طول این سال‌ها انجام شده، اما ایران هیچ زمانی در رتبه زیر ۲۰ در بین کشورهای مهاجر فرست قرار نداشته است، هم اکنون تقریباً یک درصد از دانشجویان ایرانی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند که در مقایسه با میانگین بین‌المللی (۳ درصد) رقم پایینی است. در سال ۱۹۷۹ و پیش از انقلاب اسلامی، ایران اول رتبه اول را از نظر تعداد دانشجویان خارجی در آمریکا داشت، یعنی ۵۷ هزار نفر. در حالی که اکنون با حدود ۱۲ هزار دانشجوی آمریکا رتبه دوازدهم را دارد. با وجود این، ظرفیت استعدادهای برتر و نخبگان غیرمقیم از ظرفیت‌های مهم در توسعه اقتصاد دانش بنیان به شمار می‌آید که نباید از آن غافل شد.

براین اساس برنامه همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی مقیم خارج کشور «برای بهره‌گیری از این ظرفیت در بنیاد ملی نخبگان طراحی شده است. استفاده از ظرفیت علمی و پژوهشی متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور در مراکز علمی، فناوری و صنعتی کشور، ارتقای سطح علمی و پژوهشی نیازهای تخصصی همکار، فراهم‌سازی شرایط مناسب برای توسعه فناوری‌های نوپوهر و پیشرفته در کشور، فراهم کردن پیش رفته است. برای مثال حجم فروش محصولات نانو در سال ۹۶ به ۱۴ هزار میلیارد ریال و صادرات این محصولات به ۶۲ میلیون دلار رسیده است. در حوزه سلول‌های بنیادی نیز بیش از ۸۰ محصول سلول‌ی توسط ۱۰۵ شرکت فعال این حوزه تجاری سازی شده است.

برای حمایت از شرکت‌های استارت‌آپی و نوپا چه اقداماتی تاکنون انجام داده‌اید؟

مراکز نوآوری با کمک به رشد شرکت‌های نوپا و فناوری، یکی از ابزارهای تسهیل توسعه اقتصادی منطقه‌ای و ملی به شمار می‌روند که مورد توجه دولت‌های سراسر جهان قرار گرفته و در دهه گذشته، به یکی از اجزای نظام علم، فناوری و نوآوری در کشور ما تبدیل شده‌اند. مراکز نوآوری به خلق و پاک‌فتن شرکت‌های نوپا کمک می‌کنند تا زمانی که این شرکت‌ها بتوانند به فضای رقابتی وارد شوند. واحدهای استارت‌آپی و نوپایی می‌توانند در این مراکز مستقر باشند و در ازای مبلغ اندک از تسهیلاتی همچون فضای کار، زیرساخت ارتباطات، مشاوره و آموزش، دسترسی به امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی، شبکه همکاران صنعتی و... استفاده کنند. هم اکنون در ایرا بر بیش از ۱۰ هزار استارت‌آپ در حوزه‌های مختلف در حال فعالیت است.

در این مدت اصطلاح «شهر فناور» زیاد به گوش شهروندان خورده است، شهر فناور دقیقاً چه شهری است؟
یکی از رویکردهای معاونت علمی در توسعه زیرساخت‌های نوآوری و کارآفرینی، توسعه

در این مدت اصطلاح «شهر فناور» زیاد به گوش شهروندان خورده است، شهر فناور دقیقاً چه شهری است؟
یکی از رویکردهای معاونت علمی در توسعه زیرساخت‌های نوآوری و کارآفرینی، توسعه

زیرساخت‌ها در فضای شهری است. وجود نیروی انسانی متخصص جوان و تحصیلکرده در کنار سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، مراکز نوآوری شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها و دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در شهرهای بزرگ، می‌تواند این شهرها را به پارک‌های علم و فناوری بزرگی تبدیل کند که در آنها پیوسته خدمات فناورانه جدیدی به شهروندان ارائه می‌شود. در این شهرها افراد با فناوری‌های نو در ارتباط هستند و فرهنگ جدیدی بر پایه نوآوری و کارآفرینی فناورانه در آنها شکل می‌گیرد. گزارش شاخص‌های جهانی نوآور (GI) نشان می‌دهد که تهران یکی از ۵۰ شهر برتر دنیا از نظر خوشه‌های علم و فناوری است و توسعه زیرساخت‌های کارآفرینی و نوآوری در این شهر می‌تواند به بهره‌برداری هر چه بیشتر از این ظرفیت چشمگیر کمک کند. به همین منظور، در معاونت علمی تفاهنامه‌ای با شهرداری تهران درباره تسهیل استقرار استارت‌آپ‌ها، شتاب‌دهنده‌ها، ایجاد مراکز فناوری و کارخانه‌های نوآوری در بافت‌های فرسوده شهری امضا کردیم.

کارخانه‌های نوآوری دقیقاً چه کاری انجام می‌دهند؟

کارخانه‌های نوآوری، با انتخاب استارت‌آپ‌های ارزشمندی که قابلیت زیادی برای رشد و رسیدن به مقیاس دارند و کمک به آنها در تجاری‌سازی ایده‌های خود، مدتی پدیرای این استارت‌آپ‌ها هستند تا آنها را به مراحل بعدی رشد و سرمایه‌گذاری برسانند. کارخانه‌های

نوآوری با تأمین سرمایه اولیه، آموزش و مربیگری و ایجاد ارتباط بین شرکت نوپا و شبکه‌ای از دیگر کارآفرینان و سرمایه‌گذاران، موفقیت شرکت‌های نوپا را در مراحل بعدی عمر خود افزایش می‌دهند. علاوه بر سودآوری شتاب‌دهنده‌ها برای بخش خصوصی، این واحدها برای کمک به رشد شرکت‌های نوپای دانش بنیان اثبات کرده است. به یکی از ابزارهای رایج برای دستیابی به اهداف سیامتی در این حوزه در کشورهای مختلف جهان تبدیل شده‌اند. در حال حاضر، به واسطه افزایش فعالیت استارت‌آپ‌ها در حوزه‌های مختلف و دستیابی آنها به خروجی‌های اقتصادی قابل بازرگان مختلف دولتی و خصوصی قرار گرفته است. شتاب‌دهنده‌ها در حال حاضر یکی از اجزای فعال زیست‌بوم استارت‌آپی کشور به شمار می‌روند. هم اکنون تعدادی کارخانه نوآوری در تهران فعال است که تنها یکی از این مراکز می‌تواند بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ کارآفرین را در خود جای دهد. کارخانه‌های نوآوری در کارخانه‌های دولتی و خصوصی قرار

مهم‌ترین اقدامی که در چند دهه اخیر انجام داده‌اید که بتوان آن را به عنوان یک دستاورد مهم نام برد، چیست؟
قطعاً گسترش پارک‌های علم و فناوری و مراکز نوآوری واحدهای فناور شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌های خلاق است که عموماً در کنار دانشگاه‌ها راه‌اندازی شده است. این پارک‌ها یکی از مهم‌ترین اقدامات دهه‌های اخیر در توسعه اقتصاد دانش بنیان و خلاق با هدف تسهیل ایجاد کسب و کارهای فناورانه و نوآورانه بوده است. از طرفی می‌توان از دغدغه‌های کلیدی معاونت علمی و فناوری در توسعه علم، فناوری و نوآوری، پیوند زدن نیروی انسانی تحصیلکرده به صنعت بهره‌گیری از توان و تخصص آنها در حل مسائل کشور و تمرکز بر اولویت‌ها اشاره کرد.

مهم‌ترین اقدامی که در چند دهه اخیر انجام داده‌اید که بتوان آن را به عنوان یک دستاورد مهم نام برد، چیست؟
قطعاً گسترش پارک‌های علم و فناوری و مراکز نوآوری واحدهای فناور شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌های خلاق است که عموماً در کنار دانشگاه‌ها راه‌اندازی شده است. این پارک‌ها یکی از مهم‌ترین اقدامات دهه‌های اخیر در توسعه اقتصاد دانش بنیان و خلاق با هدف تسهیل ایجاد کسب و کارهای فناورانه و نوآورانه بوده است. از طرفی می‌توان از دغدغه‌های کلیدی معاونت علمی و فناوری در توسعه علم، فناوری و نوآوری، پیوند زدن نیروی انسانی تحصیلکرده به صنعت بهره‌گیری از توان و تخصص آنها در حل مسائل کشور و تمرکز بر اولویت‌ها اشاره کرد.

رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) در گفت‌وگو با «ایران» مطرح کرد

مراکز نیکوکاری، امداد رسانی فارغ از بوروکراسی اداری

پرستو رفیعی
خبرنگار

مسئولان کشور و همچنین مسئولان در کمیته امداد است که حالا با تصمیم شورای عالی اشتغال به یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های این نهاد در سال ۱۴۰۱ تبدیل شده است.

سیدمرتضی بختیاری، رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) در این باره به «ایران» می‌گوید: ایجاد اشتغال و توانمندسازی مددجویان طبق نظر رهبر معظم انقلاب از مهم‌ترین اهداف این سازمان است، چرا که حدود یک سوم از جمعیت بیکار کشور یعنی حدود یک و نیم میلیون نفر، از مددجویان و نیازمندان تحت پوشش این سازمان هستند. از این رو با تلاش‌های صورت گرفته در طول برنامه ششم توسعه کشور توانستیم حدود ۹۰۰ هزار شغل برای جامعه هدف ایجاد کنیم تا این افراد نیز همانند سایر افراد جامعه بتوانند از سطح مناسب معیشت برخوردار شوند. البته برنامه‌های این نهاد حمایتی به گونه‌ای است که این تعداد شغل تا پایان سال به یک میلیون فرصت شغلی می‌رسد.

وی با تأکید بر اهمیت ایجاد اشتغال پایدار برای رفع محرومیت در جامعه که از اهداف انقلاب اسلامی به شمار می‌آید، خاطر نشان می‌کند: در سال ۹۷ تا ۹۹ به طور میانگین یک سوم اشتغال کشور توسط کمیته امداد ایجاد شد. این رقم در سال ۹۹ با ایجاد ۲۰۰ هزار شغل جدید رشد

رسیده و از چرخه حمایت کمیته خارج شده‌اند. **نقش آفرینی خیرین در قالب مراکز نیکوکاری** بختیاری همچنین به لزوم توسعه فرهنگ و نیکوکاری در کشور اشاره می‌کند و می‌افزاید: توسعه مراکز نیکوکاری در محلات با هدف توسعه فرهنگ و نیکوکاری صورت گرفته است. در این مراکز کمک‌رسانی به نیازمندان به خود مردم محله و آنگار می‌شود و این مردم هستند که در امر خدمت‌رسانی در محلات نقش آفرینی می‌کنند. چرا که آنها بهتر نیازمندی‌های محلات را می‌شناسند و اقبال ضعیف ساکن در محلات را به سادگی و در کمترین زمان شناسایی می‌کنند.

وی ادامه می‌دهد: توانمندسازی خانواده‌ها یکی از اهدافی است که در مراکز نیکوکاری محلات دنبال می‌شود. این توانمندی می‌تواند شغلی برای خانواده‌های دهک‌های یک تا پنج را برعهده گرفته است که در این زمینه نیازمند همراهی دولت و مجلس بوده در تعیین تسهیلات در قالب تبصره ۱۶ هستیم.

وی با تأکید بر اینکه یکی از رسالت‌های کمیته امداد توانمندسازی دهک‌های پایین جامعه و محرومیت زدایی از طریق دست‌یابی به خودگردانی در جامعه هدف است می‌گوید: خوشبختانه از ابتدای فعالیت معاونت اشتغال در کمیته امداد، ۸۰۰ هزار خانوار به خوددقایی

استان‌ها به خوداختصاص داده‌اند. رئیس کمیته امداد تأکید می‌کند: طی ۱۰ ماه سال جاری نزدیک بر ۴ هزار ۸۰۰ میلیارد تومان خدمت در این مراکز ارائه شده است.

ساخت ۲۶۰ هزار مسکن در دستور کار کمیته
بختیاری با بیان اینکه ساخت ۳۶۰ هزار واحد مسکن مددجویی از دیگر مأموریت‌ها و برنامه‌های پیش روی کمیته امداد است، می‌گوید: تأمین مسکن نیازمندان و اقبال آسیب‌پذیر کشور از طریق احداث، خرید، و مخصوص گروه خاصی نیست. بیشترین تعداد مراکز نیکوکاری در استان تهران شکل گرفته است و پس از آنها استان‌های خراسان رضوی، آصفهان، فارس، کرمان، مازندران، البرز، گلستان، آذربایجان غربی و کردستان. بیشترین مراکز نیکوکاری را نسبت به سایر

وی اضافه می‌کند: از سال ۱۳۶۷ تا ۱۳۹۲ یعنی طی ۲۸ سال میزان مشارکت در تأمین مسکن مددجویان یعنی احداث و تکمیل و همچنین خرید مسکن حدود ۳۳۸۷۰۰ مورد بوده است و مشارکت در تعمیر و بازسازی مسکن این گروه از جامعه نیز حدود ۱۰۸۰۰۰۰ مورد به ثبت رسیده است. این اقدام روندی افزایشی داشته به طوری که تنها در سال ۹۹ مشارکت در تأمین مسکن مددجویان به ۱۵۸۵۱ و مشارکت در تعمیر مسکن آنها به ۱۰۷۲۳۳ مورد رسیده است. رئیس کمیته امداد تصریح می‌کند: تا تاریخ ۳۰ دی ماه سال ۱۴۰۰ حدود ۳۴۶۸۵ مسکن در حال ساخت است و ۱۹۲۸۸ مسکن تحویل مددجویان شده است. همچنین تا این تاریخ ۲۶۲۹۳ مسکن در حال تعمیر و ۲۸۱۹۹ مسکن تعمیر و تحویل شده است. بختیاری در ادامه به پرداخت ۱۲ هزار میلیارد تومان وام به نیازمندان و مددجویان تحت پوشش امداد اشاره می‌کند و می‌گوید: این مبلغ از سال ۹۵ تا به امروز پرداخت شده است. در حال حاضر سقف وام‌های کارگشایی پرداختی ۱۰ میلیون تومان با بازپرداخت ۶۰ ماه و بدون کارمزد در نظر گرفته شده است که امیدواریم در سال آینده این میزان افزایش یابد. وی تأکید می‌کند: پرداخت وام از سال ۹۵ در قالب صندوق امداد ولایت صورت گرفته و از زمان آغاز به کار فعالیت این صندوق تا به امروز بیش از ۱۲ هزار میلیارد تومان در قالب یک میلیون و ۸۰۰ هزار فقره وام به اقشار آسیب‌پذیر و مددجویان تحت پوشش امداد پرداخت شده است.